

Рецензия

върху дисертационен труд за придобиване
на образователната и научна степен „доктор“

Автор на дисертационния труд : Йомер Бозкурт

Тема на дисертационния труд: „Проучване на системи за безопасност на труда в яхтени пристанища“

Рецензент: проф. д-р Петър Стефанов Костов, ТУ-София, ИПФ Сливен

1. Кратка биографична справка

Докторантът Йомер Бозкурт е роден на 06.01.1962г. в кв. Шиши, Истанбул, Република Турция.

През периода 1984-1990г. е придобил бакалавърска степен по БУТ по морско дело в Анадолския Университет, гр. Истанбул.

През периода 2010-2013г. е завършил магистърската специалност по ЗБУТ портове и пристанища Хюстин Университет, Истанбул.

В момента работи като експерт специалист по БУТ в мениджмънт на яхтени пристанища.

2. Актуалност на проблема

Яхтените пристанища представляват особени територии със специфични функции и дейности, при които безопасността на труда се определя от динамично изменящите се условия на работа, обуславяни от техническия прогрес в неразривна връзка с човешкия фактор и културата на безопасност. Характерно за условията на работа в яхтените пристанища е осъществяването на дейности съдържащи предпоставки за възникване на пожари, физически увреждания и загуба на трудоспособност на хората, в целия период от навлизане на яхтата в пристанището, нейното маневриране, швартоване, зареждане с гориво и ремонтни въздействия с различни подемотранспортни съоръжения, до напускането и на фона на субективния фактор определен от човешката индивидуалност на обслужващ персонал. В яхтените пристанища предлаганите технически услуги на сушата и по вода, предполагат различни рискове и опасности свързани с трудови злополуки. Те представят проблема със създаването на безопасни условия на труд, като динамична система, нуждаеща се от непрекъснатото изучаване, анализиране и усъвършенстване. Това определя непреходната актуалност на проблема, обект на дисертационния труд.

3. Съответствие на използваната методика на изследване с проблема

Докторантът аргументирано разглежда трудовите злополуки в яхтените пристанища в два аспекта : проучване на опасности и рискове в морските зони на яхтените пристанища и такива в сухоземната им част. Отчетливо и ясно са разграничени чисто техническия и човешкия фактор с отчитане на психологичните елементи. Използвано е анкетно проучване, като анкетната бланка е пределно разнообразна по отношение на съдържащите се въпроси, които са 51. Прави добро впечатление че тематичната и текстовата част на анкетата са изяснявани последователно на базата на предварителна анкета. Тя основно е използвана освен за получаване на данни, но и за отстраняване на неразбираемите и ненужни изрази и думи, които са подходящо променени. Събраните при проучването данни са обработени с програма SPSS240, като са получени количествени резултати за демографските данни, процентното разпределение и границите на отклонение. За оценка на данните са използвани утвърдени методи, като корелация на Пирсон, дисперсен анализ ANOVA, както и схемата на Cronbach. Използваната методика на изследване и обработка на данни е съвременна и съответства на същността на проблема, обект на докторската теза.

4. Научно приложни и приложни приноси

Докторантът методически правилно е разгледал единството от техникотехнологични и субективни човешки фактори формиращи рискове и опасности последователно с акцент върху психологичните.

Обосновано е характеризирано обстоятелството, че яхтените пристанища представляват обща област, в която се осъществяват сходни дейности от различни работодатели. Сходните дейности се изпълняват от служители с различна възрастова характеристика, образователен ценз и възможности за реализация на културата на безопасност на труда. Заключение за ролята на ръководните кадри, чиито отношение към културата на безопасност на труда представлява своеобразен комплексен критерий от морална, юридическа и хуманна отговорност на работодателя е осъществено и може да се развие до определяща отправна точка за културата на климата на безопасност.

Докторантът убедително е достигна до заключението за ролята на анализа на трудовите злополуки и негативните инциденти, като е показана ролята на индивидуалните нагласи и поведение в посока на тяхното намаляване.

Едновременно с психологичния фактор са разгледани основните технически елементи имащи отношение към безопасността на труда, отнасящи се към общи за дейността на пристанищата, енергийни и комуникационни съоръжения като електрически и водоснабдителни централи. Заключение за използване на датчици за сигнализация на пожарни симптоми – повишена температура и дим, безусловно има отношение към намаляване на риска.

Мотивирана и навременна изглежда констатацията за евентуално допълнително обследване отстоянията на яхтените пристанища да бъдат достатъчно отдалечени от тези за товарни и пасажерни кораби.

В дисертацията са засегнати въпроси от констативен и препоръчителен характер, които въз основа на получените резултати, могат да бъдат представени пред съответните административни органи за подобряване условията на безопасност в яхтените пристанища. Такива са констатациите за система за борба с пожарите работещи с морска вода, монтиране на собствена противопожарна система, както и допълването и повишаване на работата по практическото периодично обучение с местните служители и пасажери на яхтите.

Приносите в дисертационния труд са научноприложни и приложни и успешно биха могли да се използват за оптимизиране възможностите на противопожарните съоръжения в яхтените пристанища. Част от тях могат да се използват за допълване и осъвременяване на нормативната база регламентираща комплексната дейност в тях.

Докторантът се представя, като изразен специалист в областта на културата на безопасност в яхтените пристанища. Получените от него резултати успешно се надграждат над образователните квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ в областта на БУТ в яхтени пристанища.

Основните резултати от дисертацията са отразени в 3 доклада. Един от тях е на международна конференция. Това е гаранция, че те са станали достояние на специалистите в тази специфична област.

5. Мнения и препоръки

Дисертацията съдържа редица резултати и обобщения, които могат ефективно да се използват за намаляване на риска и повишаване на безопасност в яхтени пристанища. Оценявайки значимостта им имам следните препоръки:

- създаване на автономна противопожарна система, монтиране на допълнителни сигнални сензори, възможността за ползване на морска вода при пожари, както и

- влиянието на работодателя, чрез поведението и отношението на ръководните кадри за повишаване ролята на анализите, използването на екипировка и оборудването и направените при изследването заключения, да бъдат официално насочени към съответните ведомства, за включване в законовата рамка.

6. Заключение

Имайки предвид казаното по-горе, убеждението че представения от Йомер Бозкурт дисертационен труд, отговаря на Закона за академичното израстване, предлагам да му бъде дадена образователната и научна степен „доктор“.

Дата

Член на журито:

/проф. д-р П. Костов/